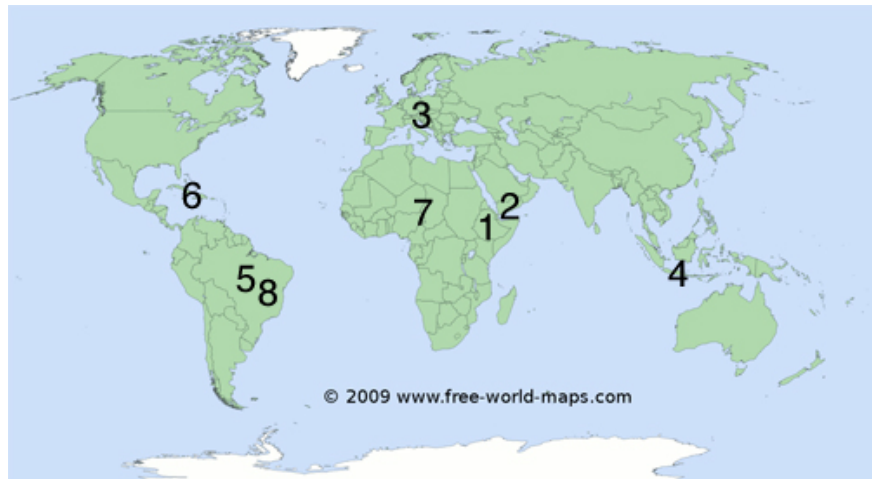

Historie kávy

Jak se vyvíjel obchod s kávou:

1) Káva pochází z etiopské vrchoviny ve východní Africe.

2) Otrokáři přenesli kávu přes Rudé moře do Arábie, kde se v 13. a 14. st. stal nápoj oblíbeným. Tam získal i svůj název "Kawhia". Hlavní vývozní přístav se nacházel v Jemenu a jmenoval se Mokka. Odtud se káva šířila po celém islámském světě.

3) V 17. století se káva dostala přes Turecko do Evropy. V té době se v evropských městech otevíralo mnoho kaváren. Během turecké okupace Rakousko-Uherska se káva "nastěhovala" i do sousední Vídně.

4) Dlouhou dobu byly jedinými dodavateli kávy Etiopie a Jemen. Evropské koloniální mocnosti však rychle zjistily, že by jim jejich vlastní produkce v koloniích přinesla peníze. Proto například Holanďané začali pěstovat kávu na Jávě.

5) Tvrdí se, že v polovině 19. století jeden portugalský diplomat propašoval do Brazílie kávu v kyticí květi, čímž riskoval vlastní život.

6) Kávový keř se přes koloniální mocnosti rozšířil na Jamajku, Filipíny a Salvador.

7) V 19. století se pití kávy rozšířilo mezi všechny společenské vrstvy v Evropě. Poptávka po kávě rostla. Lidé v koloniích však z toho měli jen malý užitek. Například na Jávě se musela každá rodina starat o 650 kávovníků (pro holandské vlastníky), ač by zemědělci raději sami pro sebe pěstovali rýži. Protože pěstování kávy šlo na úkor jiných plodin, důsledkem bylo hladovění místních obyvatel. Francouzi zotročili 30 tisíc Afričanů - poslali je pracovat na kávové plantáže na Haiti.

8) Situaci zemí produkujících kávu mnoho nezměnil ani konec kolonialismu - stále mají velmi nízké příjmy. Ceny pravidelně rostou jen kvůli neúrodě. Aby se kolísání cen dostalo pod kontrolu, vyjednali výrobci a spotřebitelské země v roce 1940 "dohodu o kávě". Ta měla stabilizovat ceny prostřednictvím sjednaného limitu na dodávky kávy. Dohoda se však nedodržuje. Cena kávy na světové burze podléhá výkyvům, které postihují zejména zemědělce v zemích globálního Jihu. Jedním ze současných řešení je např. fair trade káva.

Zdroj

Misereoru.a. (2003): Kaffee. Material für Bildungsarbeit und Aktionen. Aachen.